

MIKSZÁTH ÉS A KORRUPCIÓ

Mikszáth Kálmán mesélte egy írói társaságban:

— Furcsa dolog ám nagyon az a korrupció. Lappangva jön, mint a nátha és az ember még csak nem is védekezhetik ellene. Sőt az a baj, hogy az ember azt sem veszi észre, hogy megkapta már ezt a betegséget.

... Mikor éppen egy regényemet írtam a Vasárnapi Ujságba, a harmadik folytatásnál egy kis átalag tokaji aszút kaptam ajándékba a Hegyaljáról valamelyik olvasónómtól. De egy kis feltétel volt még az átalag mellett:

— Ezt a bort csak akkor adom önnek, ha a regény végén a hős feleségül veszi a hősnőt!

— De hisz ez lehetetlen! — dörmögtem magamban és félredobtam a levelet.

Elhatároztam, hogy nem is gondolok rá többet. Elvégre akárhogy is forgatom a dolgot, lehetetlenség, hogy elvegye. Eh, azok az asszonyok igazán fölhagyhatnának már a házasságközvetítő passziójukkal. Nem fogja elvenni, punktum! Inkább visszaküldöm a bort azonnal — holnap!

— Holnap visszaküldöm, de még ma szörnyű kíváncsi voltam rá, hogy milyen lehet. Szó, ami szó, bizony én fölnyitottam és megkóstoltam. Óh, mennyei ital volt. Ilyen csak

a király pincéjében lehet, de ott is extra-fülkében és abból is csak a király iszik, amikor valami új országot hódított és nagy öiöme van.

Óvatosan visszadugaszoltam az átalagot, de az a pár tüzes csepp egyre ingerkedett velem. Elhatároztam, hogy nem küldöm vissza a bort holnap, hanem csak holnapután. Előbb még alszunk egy-kettőt a dologra.

Hát mikor az újabb folytatást megírtam és elolvastam nyomtatásban, észrevettem, hogy az én hősöm kezd jó útra térni benne. Eddig korhely volt, kötekedő és csélcsap, most pedig mintha szelíd erényekre adta volna a fejét.

Mikor megint megjelent egy újabb folytatás a regényemből, elámultam, micsoda korrekt, békességes fiú lett az én hősből. Dolgos, szerény, csendes természetű.

... Hohó, várjunk csak azzal a borral, kár lesz elsietni a dolgot.

A negyedik folytatásnál láttam, hogy az ilyen jámbor-életű, pipogya hőssel igazán semmit sem lehet csinálni. Ebből ugyan nem lehet bonyodalmas szenvedélyeket kicsiholni. Nem való ez már egyébre, mint hogy megházasítsuk hamarosan.

Nohát meg is házasítottam és a lakodalmán jó tokaji bort ittam.